

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petih vrst 4 1 D, od 10—15 petih vrst 4 1 D 50 p, večji inzerati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 o.
 Popuste je pri naročitih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravitelj „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopise sprejema in podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . D 120—
 polletno 60—
 3 mesečno 30—
 1 10—
 V inozemstvu:
 celoletno D 216—
 polletno 108—
 3 mesečno 54—
 1 18—
 Pri morebitnem povišanju se ima daljši naročnik doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnikovo vedno po nakazilu.
 Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Povratek barbarov ali zapadna civilizacija.

»Res je — čujem pogosto ponavljati, ko se razpravlja o naših časih in o bodočnosti — da razpada danes v Evropi avtoriteta, kakor je razpadla v tretjem stoletju. Toda danes ni barbarov, ki bi znali izkoristiti našo anarhijo!«

Res je. Časi so se spremenili. V tretjem stoletju naše ere sta se kultura in barbarstvo borila z enakim orožjem. Danes ne več. Barbarstvo je napram kulturi brez moči. Njegovo nasilje je brez moči proti našemu orožju.

Toda ali smo v resnici sigurni? Ali je res, da živijo vsi barbari v šotorih? Kakšna je definicija barbarstva in civilizacije?

Barbarska je doba, ko zagospodujeta sila in materija, ki ju ne omejuje ne zakon, ne pravica, ne ljubezen, ne družabnost, ne lepota in ne kultura. Barbarski so narodi, ki jim je ljubše nasilno tiranstvo strasti in sile nego disciplinirano carstvo pravice in razuma. težki jarem materije nego svobodna suverenost duha. V tem oziru smo vsaj teoretično vsi enih misli. Za barbarstvo in civilizacijo ni druge definicije.

Torej je jasno, da je še mnogo barbarov in da živijo v srcu zapadne civilizacije. Srečujemo jih povsod: v akademijah in vladah, v vsučiliščih in tovarnah, med omlkanci in analfabeti, med ljudstvom in med velikaši, med bogatini in med reveži. Celu vsak izmed nas je dvojna oseba: deloma civiliziranec deloma barbar. Poglejmo nekoliko svojo notranost in opazili bomo, da se civiliziranec in barbar ne borita več kakor nekdanj na mejah rimskega imperija, ampak v vesti vsakega izmed nas.

Barbari smo, kadar vzamemo maso, težo in število kot merilo zasluge in vrline. Barbari smo kadar občudujemo zgradbo, ker je masivna in ker pada v oči, cerkev, ker odseva v zlatu in marmorju, obleko, ker je draga, narod in človeka, ker sta bogata in mogočna.

Barbari smo, kadar pijemo, imo, in kadimo več nego je treba. Barbari smo, kadar razsnavamo bogastvo samo zato, da je kažemo svetu in da ž njim slepimo sosedo. Barbari smo, kadar občudujemo z enakim ognjem lenoto ženske in diamant, ki se blesti v njenih lasih. Barbari smo, kadar dopustimo, da surova sila strojev in frenetična furija naših časov nadomestita našo človečnost. Barbari smo, kadar vržemo od sebe največji zaklad, ki nam ga je podaril bog — inteligenco — da jo zaslužimo materiji ter se ponasamo z vstvaritvami vsak dan inteligentnejših železnih strojev.

Barbari smo, kadar — podivjani od morilne inteligence, ki smo jo zbudili v materiji ter se odrekli svoji duševni suverenosti — stremimo za tem, da zavladamo vsimirju in da se nam klanjajo vsi stvorji.

Barbari smo, kadar menimo, da moremo z mehaničnimi izumi in s kemičnimi odkritji odstraniti svoje krivde, svojo slepoto in svojo besnost. Barbari smo, kadar si domišljujemo, da bodo para, elektrika, Röntgenovi žarki, brezžični brzojav, radij, kemične retorte, trgovska podvzetja, industrijska smelost, čudeži poljedelstva udejstvovali drugo odrešitev človeškega rodu, potem ko je tekla Kristova kri, in da bodo očistili svet slabih strasti, ki ga okuzujejo in vstvarili kraljestvo miru in razuma.

Notranji barbari so pogosto nevarnejši nego zunanji, ki napadajo odprto in ki jih moremo od daleč opaziti, prešteti in ustavit s silo. Toda kako naj zanesljivo spoznamo notranje barbare v brezmejni zmešnjavi naših časov? Ko niti sami ne vedo, da so barbari in ko jih drugi tako slabo razločujejo, da jih pogosto občudujemo kot uzornike in branitelje civilizacije?

To je velika nevarnost, ki nam preti v strmoglavih višavah naše moči. Zapadna civilizacija, ki je zamenjala mnoge ekscese in zla bar-

barstva z znaki napredka, upa, da jo bodo rešile razdirajoče in smrtonosne sile.

Premotrite vse orožje, s katerim se ponaha zapadna civilizacija: plavajoče jeklene trdnjave, ki okuzujejo morja; tonovi z dolgimi grilli kakor prepadi; mitraljeze, ki napajajo zemljo z dežjem drobne, neprestane in nepremagljive smrti; kovinski jastrebi, ki blujejo strele; milijoni balonctov, ki se svetijo v solčnih žarkih . . .

Zaupali smo temu strašnemu vojnemu orodju, ki naj bi držalo daleč narode, ki jih po pravici ali po krivici imenujemo barbare. V zavetju tega železneza in ognjenega zidovja, ki ga je postavil naš um, živimo v sigurnosti, da nam ne bo treba več bežati pred novim pohodom Mongolov, ki so požarili v srednjem veku velik del Evrope. Toda ali ni rodilo vihar nasilja, ki je pustošil pet let Evropo, ravno to vojno orodje, ki smo mu zaupali svojo sigurnost in svoje nade?

Zapadna civilizacija leži na tleh v agoniji pod težo onega orožja, s katerim se je oborožila, da se brani.

Orožje, ki naj bi nas bilo branilo pred barbari, se je obrnilo proti nam. To orožje je pravi barbar naših časov! Železni in jekleni barbar, ki ga je oblikoval ogenj naših rok, ki smo ga ustvarili mi sami in proti kateremu smo brez moči, kakor so bili Rimljani brez moči proti Germanom in Gotom.

Smrtonosna inteligenca, ki smo jo zbudili v materiji s svojim ponosom in s svojo ambicijo, inteligence, ki smo jo občudovali kot plod svojega uma, ko je uničevala naše sovražnike, je končno uničila tudi nas: zmagovalce in premagance obenem. Ta inteligenca je velika sovražnica zapadne civilizacije, bolj neizproslija vana nego so bile barbarske tolpe, ki so razrušile rimski imperij. Pred novimi barbari se ne bomo mogli rešiti z zlatom, ki ga je Rim tako pogosto metal napadalcem, da jih ustavi, kadar jih ni mogel odbiti, kajti novi barbari ne hlepijo po našem bova-

stvu, ampak po našem uničenju.

»Notranje« vidljive in nevidljive barbare, ki nam grozijo, bomo mogli premagati le z nevidljivim in nematerijalnim orožjem: z razumom, s pravico in z modrostjo. Ko bomo zopet priznali razumu prednost pred nasiljem, duhu prednost pred materijo, nam bodo barbari, ki so se vrnili, da opustošijo Evropo, pokazali hrbet in bodo odšli za vedno.

G. Ferrero v »Secoluc«.

Slovanski jez na vzhođu.

Gosp. J. Bourgojn, ki se je mudil lansko poletje par mesecev v Jugoslaviji — predvsem je natančno prepotoval celo Slovenijo — je imel v Parizu v Ligi francoskih patrijotov predavanje o Jugoslaviji, o katerem poroča zadnja številka glasila te lige »Le Drapeau«, pa kateri posnamemo sledeče: V prvem delu predavanja je g. Bourgojn očrtal v glavnih obrisih jugoslovensko zgodovino in dokazal iz preteklosti, da ta nova država ni umetno skrpčalo diplomatov, ampak rezultat stoletnih težnj, ki so približale ločene dele jugoslovenskega naroda v eni in isti potrebi narodne zveze in svobode. Zgodovina Jugoslovencov je dolga vrsta nobjun zoper tuje nasilstvo, germansko, bizantinsko, benečansko, madžarsko in turško, z dobami svobode, v katerih se je blestel sijaj originalne civilizacije.

Pred vsem je povdarjal boj Slovencev zoper germanski pritisk, njih tradicije, posebno staro vstoličene koroških vojvod na Gosposvetskem polju nad Celovcem. Leta 1920, je potrdil poblebit izdal Avstriji to zgodovinsko ozemlje in strateško črto Karavank, 120 km od Jadranskega morja. Slovenci so si ustanovili društvo, imenovano »Gosposvetski Zvon«, ki zahteva varstvo Slovencev, anektiranih od Avstrije, in jih budi, naj čujejo pred germansko nevarnostjo.

Nato je predavatelj opisal slavno preteklost hrvatske države in njene boje zoper Habsburžane, kakor

tudi dubrovniško ljudovlado in Napoleonomo Ilirijo. O Jugoslaviji pravi: Ona zapira germanizmu štiri pota: pot na Jadran ob Dravi, pot na Solun in Egejsko morje, pot v Carigrad in v Orijen in slednjič donavsko pot. Močna Jugoslavija je torej neobhodno potrebna za mir v Srednji Evropi in za svetovno ravnovesje. Mala antanta je mogočen mirovni organ. Njena politika stoji na isti podlagi, kakor politika Francije: na nedotakljivosti mirovni pogodbe. Tako se dviga od Baltskega morja do Jadrana slovanski jez zoper eventualno germansko nevarnost.

Če bo Italija prenehala s svojim slepim sovraštvom napram Jugoslaviji, in če francoski madžarofili in bulgarofili ne kompromitirajo Francije v prezgodnjem približanju Madžarski in Bolgarski, lahko Francozi računajo na Jugoslavijo. Zagrada ob Renu na zapadu, zagrada Slovanov na vzhođu. To je formula za varnost Francije in evropskega miru.

ZAKONODAJNI ODBOR IN VOLILNI ZAKON.

— Beograd, 4. maja. (Izv.) Danes popoldno se sestane plenum zakonodajnega odbora, da razpravlja o razširjenju srbskega zakona državnega računovodstva na vso državo. Pododbori zakonodajnega odbora so imeli v zadnjem času številne seje, na katerih so razpravljali o vseh zakonih. Pododbor je tudi razpravljal o načrtu volilnega zakona in je pričakovati, da zakonodajni odbor tekom 8 dni predloži volilni zakon narodni skupščini.

PRED IZBRUHOV ŽELEZNIŠKE STAVKE.

— Beograd, 4. maja. (Izv.) Za nedeljo 7. t. m. napoveduje železničarska organizacija, sekcija Beograd, velik protestni shod. Na dnevnem redu je poročilo o gmotnem položaju železniških uslužbencev, predvsem vprašanje draginskih doklad. Železničarji napovedujejo, da stopijo v stavko, če vlada ne ugodí njihovim zahtevam.

Louisa de la Ramée (Ouida):

Kneginja Vjera.

Roman.

III.

Ob petih zjutraj so Vero zbudili. Duri so se po villi odpirale in zapirale, in po hodnikih se je širil smeh.

Njena mati se je vrnila z zabave v Kazini.

Vera je vstala, zrla nekaj časa na morje, potem pa se je spomnila, da gre lahko nekoliko na izprehod.

Uro kasneje je bila v družbi gospodične Schröderjeve na obali. Zaradi zgodnjega jutra je bila obala še popolnoma prazna. Zrak je bil poln ozona. Nebo so pokrivala lahne ovčice. V dalji je vlekel prvi iz Havra prihajajoči parnik s svojim dimom debelo črno črto preko obzorja.

Vera se je bila v Bulmerju navadila, da je hodila dolge ure po naravi. Tako je korakala tudi zdaj elastično vedno na obali, dokler ni Trouville s svojimi villami in hoteli ležal daleč za njo. Tadaaj šele je opazila, da je gospodična Schröderjeva opešala. Njene noge pač niso bile več tako vztrajne.

»Ali ste trudna?« je zaklicala Vera in obstala.

Guvernanta je prikimala. »Ubuga gospodična! Pa sedite ne, koliko in počivajte! Meni pa dovolite, da hodim še nekaj minut na desno in levo. Potem se vrnem k vam ter pojdeva domov.«

Guvernanta je nekaj časa ngovarjala, saj je smatrala za svojo dolžnost, da ne izpusti Vere iz vidika. Toda bila je izčrpana in se je končno udala. Vzduhuje je omahnila na kamen ter nepremično obsedela s rokami, ovitimi okoli kolen.

Vera je šla torej sama po obrežju dalje. Na eni strani se je dvigala na

pečini mračna utrdba, na drugi pa se je svetilkala v jutranjem solncu kanalova voda.

Novo življenje je plalo po Veri. Kakor otrok je tekla po pesku in pevala veselo melodije. Šnela si je klobuk in njeni krasni zlati lasje so vihrali v vetru. Morski piš se je polgraval z gubami njene platnene obleke in včasih so se pojavljale pod krilom njene fine aristokratske nožice.

Ah, če bi zdajle imela kopalno obleko s seboj! Kako bi se vrgla v valovje! Hrepenenje se je ozirala po morju. Toda kaj ji brani, da si sezuje čevlje in nogavice ter da se kakor otroci igra po vodi! Skušnjava je bila resnično prevelika, in kar hitro je stala do kole. Na v penecem se vodovju. In brodila je vodo veselo dalje in dalje, zašla vedno globlje ter lovila tu kak lokvanj, tam kako algo.

Radostno je skakala s skale na skalo, iz luže v lužo ter je gospodično guvernanta, ki sedela daleč zadaj na obali, popolnoma pozabila.

Hipoma je začel v vladajoči tišini peti glas. Kakor bi prihajal od morske strani, se ji je zdelo. Bil je čist, močan, zvonk moški glas. In pel je odlomke iz Mozartovega rekvijsa. Vera je dvignila glavo in poslušala. Krasno petje! Ko je prenehalo, je nalahno vzdihnila in strmela, kakor očarana po odzvenelih melodijah, nepremično prede.

Nenadoma pa se je pojavil pevec na štrleči pečini. Zagledal je mlado dekle, pozdravil in se opravičeval, ako jo je motil v samotnosti.

Bil je gospod, ki ga je imenovala Adrienna lepega Corréza.

Vera se je prestrašila. Bilo ji je, kakor da je padla iz svojih nebes. Kajti hipoma se je zavedla, da stoji tu pred moškimi brez čevljev in — ojoj! — celo brez nogavic.

Hitro se je ozrla po pesku. Toda,

joj, prejoj! Medtem ko je brodila po vodi, je nastopila plima: čevlji in nogavice so izginili.

»Odnoslo jih pevec, ki je zajela na temno zardela. Pevec, ki je stal na robu luže, pa se je nad njeno zardelo zabaval.«

»Jojmene, gospica,« je dejal, »vaši čevlji in nogavice so torej proč?«

»Sezula sem jih, ker sem menila, da sem tu povsem sama.«

»Morda niti ne veste več, kje ste se sezuvali?« Dovolite, da grem sam iskat!«

Vera je nepremično stala v sredi luže. Lica so ji gorela. Sramovala se je strašno. Za boga, bosa je preko kolen! Tujec je gledal na vse strani in iskal. A zaman.

»Resnično,« je dejal, »plima, ki narašča tod nenavdno urno, je odnesla vse . . . Ampak tudi vi morate zdaj kar hitro iz vode! Ne verjamete, kako nevarna je plima v tem kanalu.«

»K svojji guvernanti se moram vrniti,« je mrmrala Vera ter skakala s skale na skalo.

Bila je tako zmedena, da je čisto pozabila tujca zahvaliti se za uslugo. »To je gotovo čestitljiva oseba, ki sedi tamle doli na pečini,« je uganil pevec. »Toda odtod ne morete več do nje. Široka progla voda leži zdaj med vama. Le prepričajte se sami!«

V istini. Med Vero in guvernanto, ki je na pečini — neverjetno! — celo zadremala, je ležala široka, grgrajoča voda.

»Utonila bo!« je vzkljnila Vera ter skočila, da bi ji hitela na pomoč. On pa jo je zdržal.

»Gospica,« je dejal, »čestita dama, nikakor še ni v nevarnosti. Nič se ne bojte zanjo! Samo pokličita jo, da se zbudi in svetujta ji, naj se umakne višje. Tam pa jo že najdeva.«

Gospodična Schröderjeva je bila

ogorčena, ko se je zavedla, kaj se je medtem zgodilo. Ali preostajalo ji ni nič drugega: tudi ona je morala dvigniti svoje krilo ter ležti po strmini, ki sta ji jo označevala, višje in višje. Končno je izginila za pečino.

Bil je pa tudi že skrajni čas, da je dospela Vera na obalo. Voda je naraščala vidno.

»Urno, urno, gospica!« je priganjal pevec, in Vera je razumela, da ga mora ubogati. Do prvega pomola skal ji je prinesel širokih listov, da si je lahko zavila bosa noge. Zakaj pot je bila kamnita in pokrita z bodečimi rastlinami.

Tako se je sramovala, da ni spočetka mogla izpregovoriti besede. Končno pa se je vendarle začela udeleževati razgovora. Dejal ji je, da ve, kdo je ona: včera, ko je prišla v Trouville, jo je videl na obali. Tudi njeno mamo pozna. Čast mu je bila, da se je seznanil z njo v Parizu. On pa da je pevec. Tak, ki poje za gledališčih. Morda je že kdaj slišala o njem? Zdaj pa da je bil prišel na obrežja, da uri svoj glas.

Ko je prilezla na vrh strme skale, ji je svetoval, naj se nekoliko odpočije. In tu naj ga počaka: iz vasi, ki leži takoj todle, ji prinese kakoršnokoli obutev!

»Nikakor niso svileni čevljički,« je rekel, ko se je vrnil, »toda varovali vas bodo vsaj kamenov in prahu na cesti.«

In izročil ji je lesene cokle! Ali bi naj se zdajle razjokala ali zasmejala? — Vera pa se je rajši zasmejala in pevec se je smejal z njo.

»Originalno! Dražestno! Pristojajo vam imenitno!« je govoril. »Veste, izbral sem pa tudi najmanjše!«

Vera se je nemirno ozirala na vse strani. Uganil je njene misli.

»O, vaša godrnanta je že na varnem!« je dejal. »Zagledali so jo kmetje, ko je lezla čisto po napačni stazi. Zdaj

pa mine najmanje dobro pol ure, predno dospova do nje.«

Stopal je k mali skupini hiš, ki so ležale za črešnjami in jablani, ona pa je drobencelja za njim + tap! tap! — v svojih lesenih coklah.

»Dražestno! Originalno!« si je mislil pevec, a molčal. Ona pa je vzdihovala: »Moj bog, tak škandal! Oh, če bi me zdajle videla mama!« Toda molčala je.

Pred kmetiško hišo sta obstala in sedla pod ogromen oreh. Pevec je poklical kmetico in jo prosil, naj jima postreže s čimerkoli. Hitro je postavila kmetica pod oreh mizico ter jima prinesla rdečih črešnj, mleka, medu in črnega kruha. Po stvkah in vrtnicah je dšalo z vrta, čebela so brnela in visoko v zraku so trilkale lastavice.

»Dida! He, še živi lepa romantika!« si je mislil Corréze in prigovarjal dekletu, naj jš in naj zaradi »godrnant« prav čisto nič ne skrbi. Da bi jo umiril, je poklical enega izmed vaških dečkov, ki so prodajali zijala, in ga je poslal, naj gre pogledat, ali ju gospodična že pričakuje.

In potem ji je začel pripovedovati o svojem umetniškem življenju. Kar ji je pripovedoval, pa je bilo tako zanimivo, da je Vera docela pozabila gospodično Schröderjevo. Pripovedoval ji je o Parizu in Dunaju, Peterburgu in Madridu. Živel je blesteče in hrupno življenje ter bil znan med največjimi v Evropi.

Toda dobro je poznal tudi bedo in siromaštvo. Preživel je mnogo bridkoga. Oče in mati sta mu bila nekdanj beaško uboga človeka, čeprav je spadala njegova obitelj k najstarejšemu plemstvu savoyškemu.

Zivahno je govorila, naj pove še več o svojih starših.

(Dalje prihodnjito)

Konferenca v Genovi.

DRUGA PLENARNA SEJA KONFERENCE. POROČILA FINANČNE IN TRANSPORTNE KOMISIJE.

ČESKI INTERESI V NAVSKRIZJU S FRANCOŠKIMI GLEDE RUSIJE.

— Praga, 4. maja. (Izv.) Današnje »Česko Slovo« poroča: »Českoslovaška delegacija se ni mogla pridružiti v ruskem vprašanju francoskemu stališču, čeprav češkoslovaška republika ne pričakuje posebnih gospodarskih uspehov po vzpostavitvi odnosov s sovjetsko Rusijo. Varovali pa mora svoje posebno razmerje do te države s stališča interesov, ki so nasprotni onim Francije.

— Genova, 3. maja. (Izv.) Za drugo plenarno sejo konference v splošnem ni vladalo tako zanimanje, kakor za prvo, ki je bila dne 10. aprila. Dnevni red konference je bil strogo strokovnega značaja. V razpravo so prišla samo poročila finančne in transportne komisije. Dva glavna problema konference: rusko vprašanje in vprašanje splošnega evropskega miru nista še rešena. V veliki dvorani palače San Giorgio pa je že pred otvoritvijo seje vladalo pisano vrvenje. Razne delegacije in komisije so predložile nebroj brošur in spomenic. Brošure so bile v najrazličnejših barvah tako, da so dajale pestro sliko nasproti elegantnim črnim oblekam delegatov in diplomatov. Nekaj minut pred 10. je stopil v dvorano v spremstvu zunanjega ministra Schanzerja predsednik Facta in takoj zavel predsedniško mesto. Točno ob 10. je otvoril Facta plenarno sejo. V tem trenutku so kot poslednji stopili v dvorano ruski delegati.

Predsednik Facta je v svojem govoru dal kratak pregled dela v komisijah ter omenil, da sta finančna in transportna komisija predložili svoje elaborate. Obe komisiji sta izvršili ogromno delo. Predložili sta resolucije za ureditev gospodarskih in finančnih vprašanj. Delo obeh komisij je bilo v interesu celokupne Evrope. Predsednik je nato

PREOKRET FRANCIJE V RUSKEM VPRAŠANJU.

Príhod Barthouja v Pariz.

— Pariz, 3. maja. (Izv.) Danes ob 11. dopoldne je prispel minister Barthou iz Genove.

— Pariz, 3. maja. (Izv.) Ministrski predsednik Poincaré je takoj po prihodu Barthouja sklical kabinetno sejo, ki je pričela ob 6. zvečer razpravljati o splošnem položaju, danem na konferenci v Genovi. Službeni komuniké kratko poroča, da je ministrski predsednik Poincaré zahvalil v imenu vseh ministrov Barthouja na talentu in avtoriteti, kakor se je izkazal v Genovi, olajšujoč delo konference in istočasno branec francoske interese. Kabinetni svet je vzel na znanje poročila iz Genove in Bruslja. Po razpravi o vprašanju reparacij je bilo soglasno sklenjeno, da se Francija oddalji od Belgije glede stališča napram Rusiji. Podrobnosti o sklenjenih kabinetnega sveta niso znane. Položaj francoski listi različno tolmačijo. S posebnim povdarcem naglašajo, da je bil na seji dosežen popolni sporazum med Poincaréjem in Barthoujem glede francosko - belgijskih odnosov in ruske spomenice. Francija se več ne pridružuje stališču Belgije. Jutri ob 10. dopoldne kabinetni svet nada-

ČIČERIN, HRVATSKI EMIGRANTI IN ITALIJANI.

— Genova, 4. aprila. (Izv.) Kakor smo že večer javili, Čičerin v svojem pismu Facti kot odgovor na pismo zunanjega ministra Schanzerja glede bojev v Georgiji zagovarja dozdevne politične krivice, ki se baje gode Hrvatom, Macedoncem in Črnogorcem v Jugoslaviji. Čičerin tudi napada Jugoslavijo radi Vrangla. Splošno domnevajo, da je dobil informacije o Hrvatih od hrvatskih emigrantov. Zanimivo je namreč dejstvo, da so ravno v momentu, ko je Čičerin goreno pismo teročil predsedniku Facti, razni plačani agenti in sluge delili v novinarskem domu brošuro »Barbari Evrope«. Čičerin brani razne narodne manjšine, napram Angliji Indije, napram Franciji Alžirce, a vrlizanimivo je eklatantno dejstvo, da Čičerin v pismu ne brani naših primorskih manjšin, ki trpe pod italijanskim jarmom. Naših rojakov v Južni Beneziji absolutno nič ne omenja v pismu.

ANGLEŽI PRIČAKUJEJO, DA POINCARE RAZBIJE GENOVSKO KONFERENCO.

— London, 4. maja. (Izv.) Genovskimi dopisniki »Daily Chronicle« javlja, da je položaj na konferenci zelo resen in kritičen. Poincaré poskuša s končnim korakom razbiti konferenco v Genovi. V osrednju je sedaj pot Barthoujeva v Pariz. Z odhodom iz Genove je preložena situacija v Pariz.

ČIČERIN PRIDE V VATIKAN.

— Rim, 3. maja. (Izv.) V vatikanskih krogih je razširjena vest, da sprejmeta Čičerina papež Pij XI. in

dal besedo predsedniku finančne komisije Evansu.

Evans je v imenu finančne komisije omenjal, da je imela komisija težavno nalogo razpravljati o ureditvi financ vseh evropskih držav. Doseženo je soglasje glede zaključkov londonske finančne konference in da praktično izvede finančno ureditev konference centralnih bank. V imenu francoske delegacije je govoril delegat Picard, ki je pozdravljaj temelje za finančno obnovo. Italijanski delegat Schanzer je v svojem govoru slavil delo Italije. Italijanski narod stremi za mirno obnovo Evrope. Italija je že sedaj znižala vojno stanje na 200.000 mož. Po izjavah nizozemskega in švicarskega delegata je povzel besedo Čičerin naglašujoč, da je dala genovska konferenca ruski sovjetski vladi prvo priliko stopiti v mednarodne stike. Rusija bo skrbelo za najrazličnejših barvah tako, da so dajale pestro sliko nasproti elegantnim črnim oblekam delegatov in diplomatov. Nekaj minut pred 10. je stopil v dvorano v spremstvu zunanjega ministra Schanzerja predsednik Facta in takoj zavel predsedniško mesto. Točno ob 10. je otvoril Facta plenarno sejo. V tem trenutku so kot poslednji stopili v dvorano ruski delegati.

— Genova, 3. maja. (Izv.) Konferenca plenarna seja je odobrila resolucije finančne in transportne komisije. Finančna komisija je predložila 15 resolucij. Sedma resolucija predlaga načrt, kako omejiti izdatke državnih budžetov, ne da bi se vprašanje davkov tiralo do skrajnosti. K 13. resoluciji o finančni pomoči državam s slabo valuto je portugalski delegat pripomnil, da je finančna pomoč mogoča le s pomočjo Zveze narodov in s pritegnitvijo Amerike. Resolucije so bile en bloc sprejete. V zaključnem govoru je Facta izrazil velik optimizem na uspehe genovske konference. Seja je bila zaključena ob 12.30.

— Ruski problem.

ljuje razpravo o položaju. V glavnem razpravlja o splošnem evropskem mirovnemu paktu.

— Pariz, 3. aprila. (Izv.) Minister Barthou odputuje v petek nazaj v Genovo. Pri njegovem prihodu v Pariz ga je čakalo na kolodvoru nebroj novinarjev, ki so hoteli imeti informacije o položaju. Današnji »Intransigeant« javlja, da je Barthou novinarjem lakonično rekel: »Jaz nisem v Genovi izžubil zdravega človeškega razuma. Nasprotno! Postal sem še pametnejši.« Šef Barthoujevega kabineta pa je izjavil novinarjem, da Barthou ni mogel podpreti belgijskega stališča, ker je Belgija v ruskem problemu prekoračila okvir določil, storjenih na londonski konferenci strokovnjakov.

— Pariz, 3. maja. (Havas.) Na današnji seji ministrskega sveta se je Poincaré zahvalil Barthou-u na njegovi spretnosti in avtoriteti, s katero je olajšal delo genovske konference in branil interese Francije. Po končani razpravi o situaciji so vsi člani ministrskega sveta soglasno sklenili: »Francija se ne loči od Belgije«.

(Op. ur. Priročilemu dve verziji o sklepu francoske vlade glede Belgije. Prva izvir iz privatnega vira, druga je objavljena po »Havas-u«)

državni tajnik kardinal Gasparri. Vatikanski želi s Čičerinom razpravljati o katoliških misijonih v Rusiji. Vatikanu je mnogo lažeče na tem, da Rusija dovoli prihod katoliških misijonarjev.

ITALIJANSKI TISK JAVLJA O »HRVATSKI VLADI«.

— St. Margherita Ligure, 3. maja. (Izv.) Nekateri italijanski listi so zadnje dneve po inspiracijah gotovih, na Dunaju bivajočih hrvatskih emigrantov javili, da se je v Zagrebu konstituirala »hrvatska vlada«. Tudi Čičerina so ti emigranti informirali o hrvatski politiki. Presrbijo vlade kraljevstva SHS je zaprosil italijanski vladni presrbijo, da demontira najodločneje te izmišljene veste. Demontaj do danes še ni bil priobčen niti po Agenciji Stefani.

LLOYD GEORGE O REPARACIJSKEM VPRAŠANJU.

— London, 3. maja. (Izv.) Diplomatični dopisnik »Daily News« poroča iz Genove, da prinaša Barthou francoski vladi nov načrt Lloyd Georgeja za obširno ureditev medzaveznih vojnih dolgov in za rešitev reparacijskega vprašanja. Načrt določa skupni reparacijski znesek na 110 milijard, ki naj bi bil deljen v dva obroka in sicer eden po 65 in drugi po 45 milijard. Prvi obrok znaša skupno svote medzaveznih dolgov in naj bi se sedaj ne vpošteval. Ostanek 45 milijard pa naj bi tvoril neposredni reparacijski znesek. Po takem znižanju reparacijske svote je omogočeno Nemčiji najeti pri zaveznikih posojilo. Lloyd Georgejev načrt plačila reparacij temelji na popolnoma novih načelih.

Politične vesti.

— Jugoslovenski in tuji novinarji v Genovi. Iz St. Margherite Ligure poročajo, da so naši novinarji pridobili obed na čast zaveznikom in prijateljskim novinarjem. Obeda so je udeležilo 40 povabljenec. Prisotni so bili člani naše delegacije, načelniki češkoslovaškega, poljskega in francoskega presrbija ter poslanik Cenepps. Od novinarjev so bili prisotni Steed, Mille Crofort, Preis, Wells, Ernest, Gianini, Sforza, Emanueli, Milotti in drugi.

— Vojvodinski poslanci proti razdelitvi Vojvodine. Iz Beograda poročajo, da so vojvodinski narodni poslanci, razven radikalec, podpisali predlog, za spremembo uredbe o razdelitvi na oblasti. Ni izključeno, da se bodo pridružili temu predlogu tudi radikalni poslanci.

— Naš poslanik na Holandskem. Naš poslanik v Londonu g. Gavrilović je imenovan za poslanika na Holandskem.

— Novi papežev nuncij v Beogradu. Za papeževga nuncija v Beogradu bo imenovan monsignor Pellegrini, ki je do sedaj služboval pri papeževi nuncijaturi v Varšavi. Dosedajnji nuncij Cherubini je premeščen v Rim.

— Ruski emigranti in pomoč gladni Rusiji. Iz Beograda poročajo, da je zunanji minister dobil odlok, da se mora vsa ruska udruženja pritegniti v odbor za pomoč gladni Rusiji.

— Obsojeni fašisti v Zagrebu. Te dni se je vršila v Zagrebu obravnava proti fašistom, ki so hoteli izvršiti atentat na bivšega predsednika reške konstituantne Zanella. Sodišče je izmed petih obsojil Mayerja in Violo na mesec dni zapora, ostalo tri pa je oprostito ter jih dalo izgnati preko italijanske meje.

— Tri pota za ruske emigrante. Znani ruski pisatelj grof Aleksej Tolstoj piše: »Borba je končana, reči so popolnoma zmagali. Državljaneka vojna je končana... Obstoja tri pota za nas Ruse: ali da zberemo vojsko obstoječo iz tujece in da napademo Rusijo. To bi značilo, da hočemo preliti še morje krvi. Druga možnost, da ubijemo boljše vike s lakoto, kar pomenja toliko, kakor uničiti Rusijo. Tretja pot je: da priznamo, da ni v Rusiji druge vlade kakor boljševiška. Iz tega bi sledilo, da se je treba vrniti v Rusijo in sodelovati za zagotavljanje vsega lepega in dobrega, kar je prinesla revolucija in za uničenje vsega slabega, kar je takisto rodila revolucija. Jaz sem si izbral to tretjo potle V krogih ruskih emigrantov se vzdružila ta izjava grofa Tolstega, ki se je doslej boril v protiboljševiških vrstah, veliko senzacija.

— Boljševiške bojne priprave. Iz Carigrada poročajo, da smatrajo boljševiški situacijo, ki je nastala valed ravne vstaje v gorskem delu vzhodne Georgije, za zelo nevarno. Zato pa so odredili vse kar se jim je zdela potrebno, za splošno ofenzivo proti središču deželje, iz katerega se razširja vstaja. Najvišje poveljstvo ruskih čet je poslalo boljševiškim komitatom pozive, da morajo biti pripravljani na odločilne boje.

— Zveza narodov. Iz Zeneve poročajo, da se sestane svet Zveze narodov 11. t. m. pod predsedstvom Španca Guironeza de Leon. Na dnevnom rodu je interpretacija čl. 389 versaliješke mirovne pogodbe glede sodelovanja holandskih delavskih delegatov na tretji mednarodni delovni konferenci in glede kompetence mednarodne delovne organizacije z ozirom na poljedelstvo. Nadalje predlog norveške vlade za ustanovitev preiskovalne komisije za rusko lakoto, prošnja albanske vlade, naj imenuje Zveza narodov gospodarske izvedenice, ki naj bi Albaniji predložili načrt za izkoriščanje naravnih zakladov v Albaniji. Razpravljalo se bo tudi o raznih vprašanjih glede gđanske svobodne države, danske ustave itd. Nadalje vprašanje zaščite narodnostnih manjšin v Albaniji, Estonski, Litvi in Poljski. Med poročili raznih komisij Zveze narodov je tudi poročilo finančne in preiskovalne komisije v Albaniji.

— Italijansko romanje na Špilmberku. Odbor za italijansko romanje v Češkoslovaško je določil sporazumno s češkoslovaškimi oblastmi nastopni program: 20. maja zbiranje romarjev v Bratislavi, odhod iz Bratislave in prihod v Brno, 21. maja spominška proslava Silvijski Pellica in Petra Maromelija na Špilmberku, 22. maja obisk maroških podzemskih jam, 24. maja obisk v Pragi in obišeljini sprejem, 25. in 26. maja obisk večališča v Milovici itd. Do sedaj se je prijavilo 600 romarjev iz vse Italije. Romarje bo vodil minister Orlando. Med romarji bodo general Diaz, admiral Thaon de Revel, številni poslanci, senatorji, publicisti in novinarji. Na Špilmberku bodo Italijani vzdajali posebno marmorno ploščo v italijanskem jeziku.

— Paul Deshanel, bivši predsednik francoske republike, je umrl dne 28. minulega meseca v starosti 66 let. Dolgo dobo je bil predsednik francoske zbornice in po Poincaréjevem odhodu nekaj mesecev predsednik republike. S Clemenceauem sta si bila vedno politična nasprotnika in evropsko pomobnost je vzbuđila njegova neprilakovna zmaga za predsednika republike nad Clemenceauem. V primeri z njim je veljal pokolni Deshanel v notranji, kakor zunanji politiki za moza milejšega političnega nastopanja. Skozj jedno človeško drbo je vztrajno strelal po svojem cilju, da pride na mesto predsednika republike. To je dosegel, ali ostal je na njem samo malo časa, ker je težko obel na živih in je hudi boleini krcem podlegel. Deshanel je bil dosleden, oster nasprotnik Nemcev.

Gospodarstvo.

— Izvoz konj. Poljedelski minister je odredil, da se še preostali kontingent konj sme izvoziti preko sledečih omejenih cadinarnic in sicer: preko Gor. Radgone 300 konj, preko Maribora 1000, Rakeka 1000, Gruža 500, preko Jesenic v Italijo 300 in preko Splita 300 konj.

— Zakon o proračunskih dvajsetletnih. V izredni izdaji so včerajšnje »Službene Novine« pričbujle po narodni skupščini sprejeti zakon proračunskih dvajsetletin za mesec maj in junij.

— Kmetijski mladeniči iz Češke v Sloveniji. Češka kmetijska družba v Pragi je započela akcijo, ki ima namen sinove kmetovalcev iz Češke, ki so kmetijsko le izobraženi, poslati v inozemstvo v prakso in namesto njih sprejeti mlade kmetovalce iz drugih držav na ondota kmetijska posestva. Taka akcija je započeta že tudi s Holandsko, Dansko in Italijo. Kmetijska družba za Slovenijo je prevzela posredovanje pri tej akciji in pozivlja vse one kmetovalce, ki žele svoje sinove, najraje absolvente kmetijskih sol, poslati na kako posestvo na Češko ter istočasno prveci po enega češkega mladeniča v nadomestilo za svojega sina, in sicer za približno dobo enega leta, da se prilagode. Posestniki lahko sprejmejo tudi kmetijske sinove iz Češke, n da bi jih zamenjali za svoje sinove. Stanovanje in hrana mora biti vsakemu zagotovljena. Če se izkaže posebno sposoben in marljiv, naj se mu da tudi kak denarna nagrada. Ti mladeniči se obvezujejo vsi vsako delo v kmetijskem obratu, ravnanj pa se mora z njimi kakor z redničinskimi člani. Kdor želi zamenjati svojega kmetijskega izobraženega sina s češkim mladeničem, oziroma hoče prevzeti na svoje posestvo takega kmetovalca, naj to takoj javi Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaki trg 3.

— Bosanski kmetijski mladeniči v Sloveniji. Pokrajinska uprava za Bosno in Hercegovino namerava poslati do deset kmetijskih sinov, ki so dovršili petmesečno zimsko kmetijsko solo v Livnu in Modriči, na kmetijska posestva v Slovenijo, da se tukaj praktično izuče v kmetijstvu. Ti kmetijski sinovi se morajo obvezati, da bodo vršili vsako delo, ki se jim ga bo odkazalo, vsled česar bodo nadomestovali dobro delovno moč na posestvu. Kdor želi dobiti takega mladeniča, se naj takoj prihlasi Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaki trg 3.

— Novi sovjetski bankovci. Ruska sovjetska vlada je izdala 21. aprila v Moskvi nove bankovce po 50 in 10 milijonov rub. ki ostanejo v veljavi do konca 1. 1924.

— Češko-slovaški Lloyd. Vodilna misel ustanoviteljev češkoslovaškega Lloydja je bila ta, da si v pristaniščih, za sedaj samo Črnega morja, ustvarijo trdne pozicije in se tako pripravljajo tla za trgovino z Rusijo. S tem se ustvari tudi temelj za nadaljne plovne črte proti daljnemu Orientu. Čehoslovaki sodijo, da pojde njihov izvoz v bodočnosti pretežno v Rusijo in sploh proti vzhodu in da je za to sedaj zadnji čas pripraviti se za tako trgovino. Čuli so se takoj številni ugovori, zlasti da je voznja iz Češke po Dunavu do Galaca zelo draga in sicer, da je transport blaga v Galac na tej črti za 90% dražji od voznje preko Hamburga in za 50% dražji nego preko Trsta. Nadalje se navaja, da si Rusija ne bo tako kmalu opomogla in da je pričakovati, da se obrne češkoslovaški izvoz v Rusijo prej proti severu nego proti južni Rusiji. Oni krogi pa, ki se zavzemajo za pospešitev češkoslovaškega Lloydja, izjavljajo, da se ni oziirati na taka razmišljanja, marveč, da treba gledati v bodočnost in po tem se ravnati v sedanosti. Rusija vendar ne ostane zaprti trgovini za vodno. Tudi eventualna prvotna izguba ne pride v poštev, zlasti ne, ko gre za sredstva, ki imajo služiti trgovski politiki za bodočnost. Danes so se razmere v Rusiji izpremenile tako, da ni računati več z istim večjim tokom proti severu kakor pred vojno. V obseju Črnega morja so se razvile države, ki zaslužijo pred vsem vpoštevanje. Sicer pa so imeli Čehi že pred vojno v Črnem morju 4 ladje, ki so se pod vodstvom kapetana Zdenkovića dobro rentirale. V prometno črto se uvede tudi Carigrad. Spočetka bo imela družba 3 ali 4 brodice najnovjšega tipa s 2000 do 3000 ton. Vozili bodo dvakrat do štirikrat na mesec, in sicer na črti Galac-Varna-Carigrad-Batum in Odeaa-Novorosijsk-Batum. Galac je dandanašnji največje trgovsko pristanišče Črnega morja in veča važne železniške črte. Odeaa je propadla in Galac je stopil na njeno mesto kot trgovsko središče. V Galac gravitira danes ves angleški, italijanski, belgijski in francoski izvoz in tja prihajajo tudi trgovci iz Orienta.

— Ameriškega poročila o stanju železniškega sistema SHS. »Commerce Reports« pričbuje poročilo ameriškega poslanstva v Beogradu o stanju železniškega sistema v Jugoslaviji, o katerem pravi, da je morda ena izmed največjih ovir za gospodarski razvoj naše kraljevine. Svote, dovoljene v proračunu za železnice, so znašale komaj polovico stroškov dejanske izdatih za obrat, ne všteti normalne popravke in obnovitve. Prizadevanje, da bi se vršil obrat v mejah, določenih v proračunu, je imelo baje za posledico uporabo manj sposobnega osebja. Dalje se pravi, da je skoro 80 % železniških pragon v Srbiji in 60 % v novih pokrajinah treba nadomestiti in da je vsled pomanjkljivosti teh pragon brzina vlakov bila znatno znižana. Vozni material je večinoma v slabem stanju.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Četrtek, 4. maja: Hamlet (zadnjič v sezoni) Izven.
Sobota, 6. maja: Marija Stuart. C. Petek, 5. maja: Namisljeni bolnik. Di. jaska predstava. Znižane cene. Zadržek ob treh. Izven.
Nedelja, 7. maja: Otok in Struga. Izven.
Ponedeljek, 8. maja: Marija Stuart. A. Torek, 9. maja: Zaprti.

OPERA.

Četrtek, 4. maja: Luiza. E. Petek, 5. maja: Zaprti.
Sobota, 6. maja: Lakmé. Izven.
Nedelja, 7. maja: Boris Godunov. Gostovanje g. Josipa Križaja iz Zagreba. Izven.
Ponedeljek, 8. maja: Zaprti.
Torek, 9. maja: Faust. Gostovanje g. Josipa Križaja iz Zagreba. Izven.

— Šentjakovski knjižnici oeder v Ljubljani, Florjanska ulica 27. I. V petek, 5. maja ob 8. zvečer »Spavalj moja deklica«, drama po istolinskih ruski romanca, ki je pri prvi uprizoritvi dosegla izredno lep uspeh. — V nedeljo, 7. maja ob 8. zvečer veselojgra »Španska muha«, polna najorginalnejših zapletlajev. Prodaja vstopnic v šentjakovski knjižnici ob delavskih od 5.—7. zvečer in eno uro pred predstavo pri blazini.

— Mestno gledališče v Celju. V petek, 5. t. m. gostujejo člani ljubljanskega dramskega gledališča v Strindbergovem »Smrtim plesu II. del.

— Vlaho Bukovec. Neprilakovana smrt tega popularnega umetnika, ki vzbudila v vseh umetnost ljubiteljih velik zanimanje za njegova dela. Mnogo teh del prinaša v lepih plastifnih reprodukcijah krasna revija »Umjetnost« ki jo izdaja »Kolektiv jugoslov. grafikov« na to številko ter je izdajatelj »Umjetnost« opetovano izražal svoje veselje, da so se spomnili na dolžnosti, ki jih ima narod prama njemu. Zal te številke sam ni dočkal. Dobiva se v vseh knjižarnah, a ker je povpraševanje veliko, bo najbrž kmalu razprodana.

— Dr. Aleksa Ivšič. O srpskom i hrvatskom imenu. Izdanie knjižarnice S. B. Cvijanovića u Beogradu, str. 1 do 20, cena 2 dinara. Beograd 1922. Pisatelj pojasnjuje v tej mali brošuri obseg in vsebino imen Srb in Hrvat v toku zgodovine, posebno od XVI. stoletja do danes. Po pravici očita hrvatskim zgodovinarjem malenkostno razumevanje velikih dogodkov, ko iz izvanjih ozirov dneve politike pridaje Srhom ime Vlah, ki je bilo pri Turkih rabljeno za rajo naše krvi in jezika (ter je sem in tam prišlo v rabo tudi pri naših kronistih. Veseli nas, da je bil naših, si hrvatski zgodovinar dr. Ferdo Šišić, vedno izvezel od malenkostnega zastranjenja medsebojnih razmer pri narodu iste krvi in jezika. N.

Julijska krajina.

— Iz Idrije. Prejeli smo za šolsko leto 1920/21 izvestje državne višje realke in nižje gimnazije v Idriji. Iz izvestja vemo, da je bilo ob sklepu šol. leta na realki 20 učiteljev, izmed katerih dva nista poučevala, na gimnaziji pa 12. Na realki je bilo ob koncu šolskega leta 289-5 dijakov, na gimnaziji pa samo 28 (v I. r. 7, v II. r. 13, v III. r. —, v IV. r. — 8). Učni uspehi so bili dobri, ker na realki jih je padlo samo 92%. Gimnazija je imela 21% ponesrečencev. Po materinščini so bili vsi dijaki Slovenci. Učiteljska knjižnica je kupila nekaj res lepih slovenskih del, a zato pa jih je dijaška manj. Oblasti so podarilo več patrijotičnih laških knjig in spisov. Slovensčina se je poučevala na realki od I.—III. r. po 4 ure na teden, v IV. V. in VI. r. po 3 ure in v VII. r. zopet po 4 ure. Laščine so se učili v I. r. 6 ur, v II. 5, v III. in IV. r. po 4 ure, v višjih razredih pa po 3 ure na teden. Poleg tega se je poučevala obvezno tudi francoščina in nemščina. Na gimnaziji je imela slovensčina v I. r. 4 ure, v II. in IV. r. po 3, laščina pa v I. in II. r. po 7 ur, v IV. 5. Zdi se nam, da je slovensčina na gimnaziji napram velikemu številu ur v laščini prava pesterka. Nemščina in grščina se pričneta tukaj s 4. razreda. Izvestje sestoji iz 2 delov: prvi del je laški, v drugem delu pa se pripravuje v skandalozno pokvarjenim slovenskimi ravno isto. Za evstrijске vlade je izdajale idrijska realka samo slovenske izvestje, a pod sedanjo upravo je izgubila to svojo staro pravico. Pa četudi je potisnena danes slovensčina v kot, vendar smemo in moramo zahtevati, da izdaja slovensčini da opravlja vedno korekture tiskanih pol. kar se v tem slučaju nič ni zgodilo. Tako najdemo n. pr. na 17. strani slovenskega dela 32 tiskovnih napak, ki pričajo o nedopustnem omalovaževanju našega lepega jezika. To delce nas v marsičem spominja De Michellieva druga berila. Dasi nismo veseli tega zamotavnca, nas veseli, da je ostalo na svojih službenih mestih še preost lepo število za blazor ljudstva vnetih profesorjev iz Jul. Krajine, za kar im izrekamo javno svojo zahvalo. Pristaviti še moramo, da ima Idrija vzorno opremljeno tiskarno, ki ja za natičila za šolsko leto 1918/19 doletja lično in pravilno tak »Annuario«. Zakaj se je zateklo ravnateljstvo sedaj v Treto?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. maja 1922.

Kraljev povratek iz Pariza. Kakor nam javljajo iz Beograda, se povrne Nj. Vel. kralj Aleksander I. dne 5. t. m. iz Pariza v Beograd. Skupno s kraljem pridejo tudi člani kraljevske obitelji: princ Arzen, kneginja Jelena z deco in princ Pavle. Nekateri listi javljajo, da pride v Beograd tudi princ Gjorgije.

Priloh rumunske kraljeve obitelji v Beograd. Iz Bukarešte javljajo uradno, da odputuje rumunski kralj Ferdinand s svojo kraljevske obitelji dne 29. majnika v Beograd, kjer prisotnost svečani poroki kralja Aleksandra.

Karte se razkrivajo. Po volitvah v konstanto, kjer so doživeli klerikalci nepričakovan poraz, je klerikalna stranka začutila, da se ji majajo tla pod nogami. Začutila je, da se vedno bolj odvrtačo od nje preje li zveste ljudske mase in da je z malimi izjemami vse narodno razumništvo v protiklerikalnem taboru. Jela je iskati sredstva, ki bi zajela nadaljno odpadanje narodni mas od klerikalnega prapora ter spravila vsaj del narodne inteligence ako ne naravnost v klerikalne vrste, pa vsaj med bojevnike za iste končne cilje, ki jih je klerikalna stranka napisala na svoj program. Kmalu po klerikalnem dehalju dne 28. novembra 1920. je jel v Ljubljani izhajati »Avtonomist«, organ, ki je pod krinko borbe za avtonomno Slovenijo započel odkrito defetistično akcijo proti ujedinenji naši jugoslovenski državi. Stara rimska pravniška teza sicer pravi, »da je mati vedno znana in gotova, oče pa negotov« v tem slučaju pa se je zgodilo, da smo pač vedeli za »Avtonomistovega« očeta — Prepeluha, ni pa nam bila znana njegova mati. Dasi se je mnogo ugibalo, kdo je prav zaprav dal življenje temu detetu in kdo ga hrani, vendar se do zadnjega ni dala odgrniti koprena, ki je zakrivala »Avtonomistovo« rojstvo v neprodorno tajnost. Ta koprena se je v zadnjem času jela polagoma odkrivati. Danes vemo, da ne stoji za »Avtonomistom« nihče drugi, kakor klerikalna stranka. Zasluga, da se je to ugotovilo, pripada klerikalni »Straži« v Mariboru, ki je nedavno tega razkrila, da je urednik »Avtonomista« Petrič obenem tudi član »Slovenčeve« redakcije. S tem je povedano vse in nihče ne ho več v dvomih, čigavo politiko dela Prepeluhov »Avtonomist«. Sicer pa se zdi, da se »Avtonomist« samemu ne zdi več potrebno, da bi zastiral in zakrival krvne zveze, ki ga družijo z glavnim organom in klerikalno stranko samo. Zato prihodu v zadnji številki dočela neženirano notico, ki bi prav lahko stala tudi v »Slovencu«. Notica se glasi: »V Belovodski župniji je gorsko spomladansko solnce scedilo vse centraliste. Centralistična SKS ima samo enega pristaša, dočim ima avtonomistična SLS 112 rednih članov in so vsi ostali farani njeni somišljeniki. Kje je večina? Porazeni centralizem si naj zapoje »Hbera me ob odprtem grobu...«, dočim je veliko pridobila SLS na svojem vplivu med ljudstvom in celo med njenimi nasprotniki. SLS pozivamo, da še nadalje vstraja na braniku naših verskih in kulturnih pravic.« Kaj hočete še več? Ali se bodo tistim inteligentom, ki so se dali »Avtonomist« speljati na led, sedaj odprle oči, da bodo videli, v kateri tabor sta ih hotela odvesti Prepeluh in njegov od klerikalne stranke hranjeni in vzdrževani »Avtonomist«?

Kaj se pripravljva na Koroskem? Dobili smo tole zanimivo pismo: »Pravkar sem čital med dnevnimi novicami notico: »Kaj se pripravljva na Koroskem?« Prepričan sem, da je na tej vesti precej resnice. Bil sem sedaj 5 tednov tam v Resniku pri Borovljah in sem vsak dan imel priliko slišati, da se nekaj pripravlja. Raztrošena je bila vest, da nameravajo Vsenemci organizirati v »Orgesch-ovce« prvi strel, zaželi požigati hiše. Večkrat sem slišal, da obstoji nevarnost, da bo prišlo do kakega spopada z orožjem med Vsenemci (Orgesch) in socialisti. Socialisti so ugotovili, da nosijo »Orgesch-ovce«, da drug drugega poznajo, športne klobuke z krivi in to bo resnica, ker sem opazil take klobuke na moje začetnje tudi pri starejših Nemcih. Na strelišču v Borovljah imajo (Orgesch-ovci) vsako nedeljo strelne vaje, kar socialiste zelo vznemirja, zato pravijo: »Tako nas bojo.« ko slišijo pokanje pušk. Socialisti pa imajo na polju v bližini Borovelj sestanke, posvetovanja in telovadne vaje. Da so »Orgesch-ovci« oboroženi do zob, je sigurno. »Dopisnik« navaja nadalje zanimive podrobnosti, ki niso za javnost, pač pa bodo nemara zanimale naše vojaške oblasti. Zato izročimo to pismo narodni oblasti.

Krave se smejejo. Na našo ugotovitev, da so škofje po prevratu zahtevali v naše cerkve uvedbo slovenskega bogoslužja, da pa so dobili iz Rima dolg nos, pravi »Slovenec« docela resno: »Slovensko bogoslužje se ni uvedlo ne morda radi odpora Rima, marveč ker so škofje sami vsled razpotoženja ljudstva to misel tokrat opustili.« Temu ne toliko naivnemu, kakor bedastemu odgovoru, se morajo še krave smejeti, pričbujeemo pa ga ad perpetuum rei memoriam, ako bodo klerikalci morda kasneje skušali zagovarjati jugoslovenske cerkvene dostojanstvenike, kadar se jim bo očitalo, da niso storili svoje dolžnosti glede slovenskega bogoslužja. Konstatujemo, da »Slovenec« z vsopodiktichnostjo zatrjuje, da Rim nima ničesar proti slovenskemu bogoslužju, da pa so sedaj škofje tisti, ki nasprotujejo temu stoletnemu postulatv vseh slovenskih katoliških narodov. Et meminisse juvat!

Zagonecna afeta. Kakor smo že zabeležili, so se vršile v klerikalnem društvu »Dobrodelnost«, ki sta ga vodila duhovni svetnik Janez Kalan in župnik s Homca, Merkun, velike nerednosti. Janez Kalan je bil primoran odstopti in škofjski ordinarijat je imenoval za komisarja, ki naj napravi red v društvu, kanonika Šiško. Po Ljubljani se govori, da so izginile velike svote denarja, ki so bile namenene v dobrodelne svrhe. Kaj je na teh vesteh resnice? Opetovano smo že pozvali klerikalne liste, da nam polasno to zagonecno afero, toda »Slovenec« in »Novi čas« z »Avtonomistom« vred molčita kakor grob. Stvar postala vedno bolj sumljiva in treba li bo posvetiti največjo pozornost.

Mihael Nerat. V Mariboru je v terek umrl g. Mihael Nerat, šol. ravnatelj v pok. dolgoletni izdajatelj in urednik pedagoške revije »Popotnik«. Pokojnik je bil eden najodličnejših naših pedagogov in šolskih. Ustanovil je »Popotnik«, ki je dolgo leta sam urejeval in tudi vzdrževal. Pogreb bo v petek 5. maja. Odličnemu našemu šolsniku, ki si je pridobil neveljnih zaslug za naš narod na šolskem in pedagoškem polju, bodi ohranjen časten spomin!

Narodno-obrambno društvo »Branibor«. Preg vojno je bilo v Ljubljani ustanovljeno narodno-obrambno društvo »Branibor« kot protitutež proti pogubnemu delovanju »Südmarke«. Čim je društvo prišlo s svojim delovanjem je izbruhnila vojna. Med vojno je bilo vsako društveno delovanje nemogoče. Po prevratu so se ustanovile druge organizacije, ki so si nadele iste cilje, ki jih je zasledoval »Branibor«. Zato je postalo društvo odveč v terek se je vršil občni zbor tega društva, na katerem je bilo sklenjeno, da se »Branibor« razdruži in da se v smislu pravil izroči vse društveno imetje »Družbi Sv. Cirila in Metoda.« Likvidacija je bila poverjena gg. vlad. svetniku Andreju Senekoviču, ing. Jenku Mačkoviču in R. Pustoslavskju.

Na realni gimnaziji v Ljubljani je imenovan za profesorja g. Friderik Jurančič, bivši urednik Narodnega gledališča v Ljubljani.

Socializem. Sesto javno predavanje Zvonimirja Bernota, glavnega urednika »Naprejac«: »O socializmu«. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 minut. — Petek, 5. maja 1922. Velika dvorana »Mestnega doma« v Ljubljani. Začetek točno ob 20. konec najpoznejše ob 22. — Sedeli v I. vrsti po 5 Din, v II. do VI. vrsti po 2 Din, v VII. do X. vrsti po 1 Din. Stojlišča 50 nar.

Naduštetiško mesto na okoljski šoli v Celju. Iz Celja nam pišejo: V zadnji šol. sveta je bilo že četrti na dnevnem redu imenovanje naduštetišča na celjski okoljski šoli. Zopet se je odložilo z utemeljitvijo, da mora okr. šolski svet ternpredlog izpopolniti. Mesto je vakantno že od Gradšnikove smrti. Vsa celjska javnost se upravičeno zgraža nad tem zavlačevanjem imenovanja, ker trpi pri temu avtoriteta višje oblasti in šola ne more priti do normalnih in urejenih razmer. Na to mesto spada izboren šolski brez ceira na osebne ambicije in razne proticije, ker se bo moral nekaj let popolnoma posvetiti tako važnemu ljudskošolskemu vprašanju celjske okolice.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Radi 7. maja je predavanje zadnji ponedeljek odpadlo. Prihodni teden, dne 8. t. m. ob 20. predava g. dr. Požič »O delu«. Odelej se vršijo predavanja radi polemnega časa redno od 20. naprej.

Protestno zborovanje mladega radništva v Celju. Narodno socialna stranka izkorišča očividno krivico, ki se je zgodila državnim služam s tem, da so se maksimirali njihovi preiskani, na prav demagoški način. Tudi v Celju je sklicala v terek dne 2. t. m. protestno zborovanje, na katerem je udrtih narodni poslanec Brandtner po vseh tistih, ki so dočeli največ stvari, da se je gmožni položaj javnih namestencov vsaj nekoliko zboljšal. Demagog ima danes vsepovsod verno poslušalstvo.

Prva navtija s toča je obiskala v terek med 17. in 18. pov. Celje in okolice. Nepristani nalivi zdržujejo delo na polju in obetajo tudi slabo sadno letino. Temperatura je zelo nizka.

Je proglasila te dni štrajk za tako dolgo, dokler se ne zviša krojaškimi pomočnikom plača za 20%, oziroma ne sprejmejo pogodji, ki jih je udruženje stavilo že meseca oktobra lanskega leta. Dosedanja pogajanja so ostala brezuspešna. Cene oblik bodo očividno zopet izdatno poskočile.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Ljubljani praznuje v nedeljo 7. maja 1922 sv. Florijana po sledečem sporedu: Ob pol 9. dop. zbirališče pred Mestnim domom; ob 9. maša v cerkvi sv. Florijana; nato obhod po mestu; ob 15. gasilska vaja pred trnovsko cerkvijo. (Načrt vaji: v trnovskem župnišči je izbruhnil požar, ki je dosegel že tudi cerkev in hiše, največja nevarnost je za Dolenčovo hišo, kjer stanuje polno strank.) Pri vaji sodeluje novosnovana mestna sanitetna kolona pod vodstvom mestnega zdravnika. Ob 17. prijateljski sestanek ljubljanskih gasilcev v veliki dvorani Mestnega doma, ter promenačni koncert na Krekovem trgu pred Mestnim domom. V slučaju skrajno slabega vremena vaja odpade.

Opozorilo. V nedeljo, 7. maja ob 8. pop. se bo z 2 streloma v Gradu ter s trobentno po ulicah naznanila gasilska vaja, katero priredi ljublj. gasilno in reševalno društvo pred trnovsko cerkvijo. Da ne bo nepotrebnega razburjenja, obvešča odbor občinstvo o tej gasilski vaji.

Automobilna prometna d. d. v Ljubljani naznanja cenl. občinstvu, da se ne nahala postallišče avtomobilov za progo Ljubljana - Celje od dne 7. maja nič več pri postallišču pri »Belem volu« v Celju, temveč pri hotelu »Pri Zamorcu« (Skoberne). Vožnjo v mesto smo morali ustaviti radi prezake pasaže v Gosposki ulici.

Kolesarjenje po državni cesti Ljubljana - Ježica. Opozarja se, da je glasom razglašeno z dne 17. avgusta 1921. št. 25973 za kolesarjenje po državni cesti Ljubljana-Ježica in nazaj dovoljen le prvi banket državne ceste in glasom razglašeno z dne 17. septembra 1922. št. 28.643 za vožnjo z ročnimi vozčki le desni banket te ceste v obeh smučahni mišljeni od vidika Ljubljana - Ježica. Prestojki tega razglašena se bodo kaznovali po min. naredbi z dne 30. septembra 1887. drž. zak. št. 198.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tjedenski zdravstveni izkaz izkazuje za dobo od 23. aprila do 29. aprila tole zdravstveno statistiko za mesto Ljubljano: noroviroeni 17, od teh moški 4, ženske 13, mrtvoroeni 3. Umrli 26, od teh moški 15, ženskih 11, domačinov 13, tujev 13, v zavodih 18. Smrti vzroki: življenska slabost 2, jetnika 8, pljučnica 1, škrlatica 1, zastrupljenja rano 1, druge nelezljive bolezni 2, srčna hiba 1, rak 2, drugi naravni vzroki 8, smrtne pškodbe 1. — Naznanjene nalezljive bolezni: davica 2, škrlatica 2, trahom 3.

Mestna zastavljavnica ima temesečno dražbo septembra 1921. zastavljenih predmetov dne 11. maja popoldne.

Smrt sraškega zdravnika. Iz Gradca nam javljajo: Danes ponoči je tukal umrl šef-zdravnik graške reševalne postaje, dr. Tilly, v 78. letu starosti. Dr. Tilly je bil zelo spoštovan med vsemi graškimi in štajerskimi zdravniki.

Težka nesreča. Ivana Knaflic, steina šolarica iz Milna pri Bledu je šla v terek jutraj v šolo. Pri hotelu »Petran« je padel nanjo kos lesa, ki je ušel nekemu delavcu pri popraviljanju strehe iz rok. Poteno je iz zadelo naravnost na glavo in je dobila težko pškodbo. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnico.

Nesreča pri požaru. V ponedeljek popoldne je izbruhnil v šupi posestnika Frana Suhadolca v Podsmreki hud ogenj, ki je uničil vso šupo. Na do sedaj nepojasnjen način pa je prišel med ogenj njegov šetni sinček Stanko in dobil težke opekline po obrazu in obeh rokah. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa večerj vsled zadoblenih opeklin umrl.

Nesreče in nezgode. Konji so se splašili kuharici Mariji Novak radi mimo-dvečega avtomobila. Pri tem je padla pod voz in si zlomila desno nogo. — Delavca Antona Jeriho je pograbil strol za levo roko ter mu zmečkal dva prsta. — Ivan Sušelj, zaviraj Južne železnice je padel z vlaka, ko je ta privozil na križišče. Sreča pa je bila, da ni padel pod vlak. Zadobil je le lahko pškodbe.

Razne tatvine. Na trgu je bila Jostpini Cernigoj iz žepa ukradena denarnica z 380 K. — Neži Škrbec pa prazna pompadura, vredna 50 K. — Ivanu Klobučarju, delavcu v tovarni kjele je nekdo odpeljal 3000 K vreden vozček. — Iz tovarnega voza na kolodvoru je izginilo 58 metrov rjave kotenine. — Nekemu delavcu v kurinici Južne železnice je bila izmakljena denarnica z 200 K.

Dva milijona kron nagrade — nemških seveda! obliublja neka dunajska tverška onemu, ki izedele ukradeni avtomobil.

Opozorilo! Ponovno se dogaja, da konjski travci sklepaajo navzile prepovedi kupitije na nepristojnih mestih s konji. Policija bo nastopila zelo strogo in bodo zasadeni trgovci občutno kaznovani.

Ženarijo na železnica! Tereziji Ramovž iz Studencev pri Mariboru je bila med važnjo Karlovac-Ljubljana ukradena denarnica z 200 K in nekaj drugih vrednosti. — Trgovcu Kosta Rajkoviču je bilo med vožnjo od Hrastnika do Maribora ukradenih 3060 K.

Corrigendum. V večerjnjem uvodniku »Tibe nade« štaj v predzadnji vrstici 2. kolone »odbežalac« namesto »obbežalac«. V 3. koloni se ima 19. vrsta glasiti: »...obdo tudi taki sramotni incidenti nemogoči« v 1. vrsti 6. kolone od zgoraj je štajati: »za procvit naše ljub. Hone domovine.« a v zadnjem stavku: »konec nemiru, za vselaj konec onih metod«...

Najnovejša poročila.

NAŠ ODLOČEN ODGOVOR ČICERINU. — PROTEST PROTI ITALIJAN. SKIM LAZEM O HRVATSKI VLADI.

— St. Margherita, 4. maja. (Izv.) Naša delegacija je danes poslala Čicerinu odločen odgovor na njegovo očitku glede zatiranja Hrvatov, Maccendon-

cev in Crnogorcev. Obenem je objavila ester protest proti italijanskim lazem o hrvatski vladi.

Ministrski svet.

ODOBRENJE RAZNIH KREDITOV. — POMOČ NAŠIM INTERNIRAN-CEM V RUSIJ. — GRB KRALJEVINE SHS. — ANGLEŠKA POSOJILNA PONUDBA.

— Beograd, 4. maja. (Izv.) Seja ministrskega sveta je večerj trajala od 17. do 18.30. V razpravi so bila razna tekoča vprašanja. Ministrstvu prosvete je bil odobren kredit za zgradbo ženske gimnazije v Beogradu. Daffe je ministrski svet odobril kredit za pomoč interniranim našim državljanom v Rusiji. — Ministrstvu saobračaja je bil odobren kredit za transiranje proge Bihač-Zrmanja in je bil minister saobračaja pooblaščen, da dá v popravilo več lokomotiv in železniških vozov v delavnicah v Brodu in Smederevu. — Ministrstvu vojne in mornarice je dan večji kredit za izvršitev gotovih predpriprav povodom svečanosti kraljeve poroke. Oficirjem je dovo-

ljen kredit za nabavo paradne uniforme. — Sprejet je bil načrt grba kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor to določa člen 2. vidovdanske ustave.

— Beograd, 4. maja. (Izv.) Ministrskemu svetu je bila predložena tudi ponudba angleškega bančnega konzorcija glede najetja posojila v Londonu. Angleške banke ponujajo 25 milijonov funtov Sterlingov. Ministrski svet o tej ponudbi ni razpravljal. Tuji ni na večerjnjem seji razpravljaj o ameriški posojilni ponudbi, ker pričakuje v kratkem novrtka finančnega ministra dr. Kumanudija iz Geneve, finančni minister dr. Kumanudi pride jutri v Beograd.

ZELEZNIŠKI PROMET LJUTOMER-SPIJLE.

— Gradec, 4. maja. (Izv.) Z ozirom na večerjnjšo interpelacijo nekaterih poslancev v dunajskem parlamentu radi ukinitelja obmejnega prometa Ljutomer-Spijle ugotovlja podružnica Korespondenčnega urada, da ta promet v zadnem času ni bil nikdar ukinjen, oziroma pretrgan. (Mi smo to že zdavno ugotovili. Uredništvo.)

ZITA ZAPUSTILA MADEIRO.

— Madrid, 4. aprila. (Izv.) Po poročilu iz Lisbone, je Zita s svojo rodbino odpotovala iz Funchala in prispela v Lisbono.

Borzna poročila.

— Curih, 4. maja. (Izv.) Predborza Zagreb 1.8375, Berlin 1.7575, Praga 10.—, Milan 27.55, Dunaj 0.0625, Budimpešta 0.6675, London 22.96, Pariz 47.30, Newyork 5.17.

— Zagreb, 4. maja. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih —, 13.50, (1250.— 13.—), Pariz 6.—, 6.10, (6.10, 6.12), London 295.—, 300.—, (290.—, 305.—), Berlin 24.—, 24.50 (24.—, 25.—), Dunaj 0.80, 0.84, (0.86, 0.875), Praga 190.—, 136.50, (130.—, 137.50), Trst 3.33, 3.70, (3.50, 3.67), Newyork —, 8.95, (ček), (—, 67.—), Budimpešta 8.95, 9.—, (9.25, 9.50), Valute: dolar 67.—, 67.50, (69.25, 67.—), češka krona —, 130.—

— Curih, 3. maja. (Direktno ob 17.35). Zagreb 1.791, Berlin 1.711, Milan 27.451, Praga 10.04, London 22.941, Pariz 47.30, Newyork 5.1626.

— Curih, 3. maja. (Preko Dunaja). Zagreb 1.84, Dunaj 0.065, Budimpešta 0.67, Berlin 1.876, Pariz 47.151, London 22.911, Newyork 5.1626.

— Trst, 3. maja. (Oddano ob 16.20). Beograd 26.20, Berlin 6.30, Praga 36.55, London 83.40, Curih 364.50, Pariz 172.50, Newyork 18.70.

Milan, 3. maja. Zagreb 6.50, Berlin 6.30, Praga 36.60, Pariz 172.90, London 83.65, Newyork 18.50, Curih 365.—

— Praga, 3. maja. (Oddano ob 15.) Beograd 72.25, Berlin 17.72, Milan 274.—, London 228.87, Curih 1000.—, Pariz 471.—, Newyork 51.50, Dunaj 65.—

— Dunaj, 3. maja. Devize: Zagreb 2847.—, 2853.—, Praga 15990.—, 16010.—, Curih 158875.—, 159125.—, Valute: dinarji 11878.—, 11981.—, šel. krono 15965.—, 15985.—

— Dunaj, 3. maja. Tečaj dunajske efektne borze. Julistid 50100.—, Credit 7560.—, Sov. železnice 408000.—, Drž. železnice 111200.—, Alpinka 79000.—, Kranjska industrijska družba 67000.—, Škoda 72100.—, Trboveljska 33000.—

Sokolstvo.

— Ljubljanski Sokol priredi v nedeljo 7. maja poldnevni pešizlet čez Dobrovo na Podutik. Odhod točno ob 1. pop. izpred Narodnega doma. Obлека civilna. Člani in članice odzovite se čim številneje. — Zdravo!

— Sokolsko gledališče v Radovljici uprizori v nedeljo, dne 7. t. m. ob treh popoldne F. Govekarjevo igro »Gruntarj«.

— Sokol II. objavlja, da se vrši telovadba posameznih oddelkov po sledečem urniku: člani ob torkih, četrtkih in sobotah od pol 9. do 10. na realki; starejša vrsta ob ponedeljkih in petkih od po 7. do pol 8. na realki; članice ob ponedeljkih in petkih od 8. do pol 10. na realki; moški naraščaj ob torkih, četrtkih in sobotah od pol 7. do tričetrt na 8. na realki; moška deca ob torkih, četrtkih in sobotah od pol 6. do pol 7. na realki; ženski naraščaj ob ponedeljkih in petkih

od 6. do 7. in enčetrt na Prulah; ženska deca ob sredah in petkih od 5. do 6. na Prulah.

— Koroška Bela — Javornik. Tukajšnje sokolsko društvo razvije dne 28. maja svoj društveni prapor. Bratska društva že sedaj opozarjajo na to izredno slavstvo. Ta dan bodi jasna manifestacija sokolske misli na Gorenjskem.

Glasbeni vestnik.

— IV. komorni večer kvarteta Z i k a se vrši v sredo 10. maja ob 8. zvečer in ne, kakor prvotno poročano v ponedeljek 8. t. m. Izvajajo sledeče točke: 1.) Dvojak: Kvartet v Es-dur op. 51: Allegro ma non troppo, Dumka, Andante con moto, Finale, Allegro assai. 2.) a) Borodine: »Nocturne« iz D-dur kvarteta; b) Glasounov: »Scherez« iz Suite op. 25. 3.) Schubert: Kvartet v D-molu (Smrt in devojka): Allegro, Andante con moto, Scherzo, Allegro molto. Prosto. Koncert se vrši v dvorani Filharmonične družbe. Vstopnice se v predprodaji od petka 5. t. m. dalje v pisarni Glasbene Matice.

— Vaja orkestralnega društva Glasbene Matice se ta teden ne vrši v četrtki 8. t. m., temveč v petek 5. t. m. Vsi člani naj se je gotovo udeležijo, ker se prične podroben študij za koncert, ki bo 22. t. m.

Društvene vesti.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani. V petek 5. t. m. ob pol 6. popoldne se vrši sestanek na dermatološki glemčen oddelku splošne bolnice. Predava g. dr. Jakša Račič, primarij v Splitu, o urologiji s posebnim ozirom na konkretnete ledvic in melurija z demonstracijami.

— Nameravana prireditev dne 13. maja t. l. v Zalcu Jug. akad. društva »Triglav« v Zagrebu se radi nepredvidenih težkock odpovedje.

— Občni zbor moške in ženske podružnice CM družbe v Celju se vrši v sredo, dne 10. t. m. ob 20. v gostilniških prostorih Narodnega doma z običajnim dnevnim redom.

— J. N. A. D. »Jadranc« priredi v soboto, dne 6. t. m. ob 20. družabni večer v naprednem dijaškem domu (arena Nar. doma). Ge. starešine z obiteljnimi vlnudo vabljeno. Po članih in starčinah vpeljani gostje dobrodošli. (Vhod nasproti I. državne gimnazije.) Odbor.

Pred ogledalom more vsakde vsaki dan opaziti kako se lepše in mlajše izgleda, ako se uporablja lekarnarja Fellerer že čez 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellererova »Elsa« pomada za lice Fellererova »Elsa« Tanochina pomada za rast las (2 lončka ene vrste teh pomad skupaj z poštnino 80 kron) Fellererova »Elsa«-biljno mlečno milo, najboljšje »milo lepote« 4 kos poštnine presto 120 kron. Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg št. 238 Hrvatsko pom

Glavni urednik: Rasto Pustoslavsek. Odgovorni urednik: Ivan Podržaj.

Kopališče PIŠTANY Českoslovaška

zdravi protin-remva-ishias itd.

Že v polnem sezonskem obratu. Izborne brozjavne zveze. THERMIA PALACE kapališki hotel, zgrajen nad vrelci GRAND HOTEL ROYAL v zdraviliškem parku. Gosje iz SHS dobe v izenačenje valute precejšen popust cen. Po jasnju o domaćem zdravljenju z orig. zdravilno luževino »Pi. Qua.« daje Teorist OFFICE, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6. in zdrav. rav. Pištanj. Dalje Medunarodna banka d. d. Zagreb, Nikoliceva ul. 7., ki preskrbuje tudi d. n. n. nakazila, teke in kreditna pisma. 2641

Kanditi	Josip Vitek, Ljubljana Krekov trg šte. 8.	Reksi
Čokolada	Glavno zastopstvo Prve češke deln. družbe "ORION" proj. A. Maršner Kralovi Vinohrady.	na debelo

LEON KOHEN Gesellschaft
m. b. H.

Berlin N. O. 18. Elisabethstrasse 28 - 29.
Telef. Kömigtadt 1972. Telgr. Molemanita.

Vrši sledeče posle:

Eksportni oddelek nabavlja vse predmete iz Nemčije.
Importni oddelek placira vse domače proizvode na tujaknjem trgu.
Tehnični oddelek vrši projektovanje vseh vrst industrijskih podjetij. Nabavlja stroje in aparate vseh vrst, kakor novih tako tudi rabljenih, gradbenega, elektrotehničnega in ostalega materiala izpod tvorniških cen.
Eksportni oddelek odpravlja blago z direktnimi vagoni po najpovoljnejši tarifi.
Industrijalcem in vojnim oškodovancem, ki imajo prisojeno pravico do reparacij, daje o takih poslih vsa obvestila in usluge.
Vaakomu trgovcu, ki pride v Nemčijo, se priporoča v njegovo lastno korist, da obišče našo firmo. 3149

Vizitke, knerte in pisemski papir s firmo kakor vsakovrsne druge tiskovine izoršnje točno

NARODNA TISKARNA

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarina“.

+

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm javljamo tužno vest, da je gospod

M. J. Nerat

žolski ravnatelj v pok., častni član „Saveza“, častni občan občine Karčevina pri Mariboru i. t. d., v torek, dne 2. maja 1922. ob 1/2 20. po kratki bolezni v 78. letu svoje starosti za vedno v Gospodu zaspal. Pogreb se bo vršil v petek ob 1/2 15. iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Podbrezju. Sv. maša zadušnice se bo darovala dne 6. maja ob 1/2 9. v frančiškanski cerkvi.

V Mariboru, dne 2. maja 1922.

Karel, stavb. tehnik, Anton, učitelj, Marko, trgovec, Mirko, operni pevec, Jože, trgovec, sinovi: — Olga, hči: — Ana Nerat roj. Meško, Angela Nerat roj. Farčnik, Ana Nerat, roj. Wiedmajer, Matenka roj. Novak, Lotka Neratova roj. Jenko, sinuhe: — Bratja, sestre, vnuki, vnukinje, nečaki, nečakinje.

Zahvala.

Za obile izraze iskrenega sožalja, ki so nam došli povodom smrti našega iskreno ljubljene gospoda

Franc Ks. Grebenca

se tem potom najpristraneje zahvalujemo. Posebej se zahvalujemo prečastiti duhovščini, pevcem pod vodstvom notarja gosp. Šinka za ganljive žalostinke, dalje vsem onim sorodnikom, znanecm in prijateljem, ki so tako mnogobrojno spremlili blagega pokojnika na njegovi zadnji poti in poklonili krasno cvetje.

Velike Lašče, dne 3. maja 1922.
Žalnoči rodbini Grebene in Hruška.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja in sožalja ob prebrdki izgubi naše srčnojubljene in nepozabne mame, gospe

Antonije Snaj roj. Zakotnik

ter za mnogobrojno spremstvo na njeni zadnji poti, in za poklonjeno krasno cvetje izrekamo našo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se zahvalujemo prečastitemu gosp. p. Placidu za njegove tolažbe polne obiske med boleznijo.

Mesto pri Ljubljani, dne 3. maja 1922.
Globoko žalnoča rodbina Snaj.

Zenitna ponudba!
Veletrgovec in posestnik išče družico od 18 do 22 let z nekaj premoženjem. Samo resne ponudbe s sliko pod „Družica 3160“ na upravo Slov. Naroda. Tajnost častna zadeva. 3160

Prodajam
5 mladih lepih psov, pristnih bernardincev. — Bernič Ivan, Lincovo pri Radovljici. 3163

Prodajajo se
za 2 okni eleg. popolnoma nova zagrnjena (balistore) ter nekaj drugih novih stvari. Na ogled: Breg 2, li. 2. vrata desno, od 12.—2. in od 5.—7. zvečer. 3161

Knjigovodja - pomočnik.
Vešč dvostavnega knjigovodstva, slovenskega in nemškega jezika popolnoma, samec in ne nad 40 let. — Prosto mebljavno stanovanje s kurjavo in svečavo. — Ponudbe z zahtevki ter prepisi spričeval je robljati na upraviteljstvo knožnih veleposestov v Konjicah. 3155

Gospodična
išče stanovanje s hrano ali brez nje pri boljši rodbini. Ponudbe pod „Cednost 3144“ na upravo Slov. Nar. 3144

Smrekovega ljubja
dobavi večjo množino promptno trvdka St. Praznik, Celje. 3159

Ceno se prodaja popolnoma novo

pohišstvo
za sobo samico, iz hrastovega lesa. Ogleda se na Vrtači 3, prilijča prva vrata, vhod iz Bleiweisove ceste 3 in 5.

Kupi se dobro ohranjen otroški

športni voziček
Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3141

Bančna komisija
(menjalnica).
Za izvrševanje podeljene koncesije v Mariboru se išče družabnik s posebnim kapitalom. Ponudbe pod „Družabnik“ na An. zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 3143

Prodaja se dobro ohranjeno

damsko kolo.
Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3137

Nadzornica
2 dečkoma (9 letnim) se išče za na Bled. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3136

Naprodaj
lepo male posestvo na okrajni cesti pri Mariboru. Cena 400.000 kron. Kati Zerke v Zerkevu 68, pošta Maribor. 3151

resast fexterior. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 3138

Zeiss-rieder
6 x in dobra vidlina se prodaja. — Naslov pove uprava Sl. Naroda. 3154

Lepo posestvo
13 oralo v na prodaj; leži pri Orteneku blizu farne cerkve in kole, 6 oralo lep gozd za sekanje, 7 oralo njiv, travnike s sodni vrt hiša hlevi itd. Naslov pove Karol Breznik, Celje, Dolgo polje 1.

Gradič
v lepem mestecu Slovenije, s sadnim vrtom, s pohištvom ali brez njega, se prodaja. Dobava drv je od meščanske korporacije zagotovljena. Vpraša se pod „Letovišče“ na Anončni zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ul. 5.

Prvovrstno brivsko in toaletno milo
kolonjsko vodo, kremo za kožo, puder, šminke; nadalje mrežice za lase enostavne in dvojne ter vse potrebščine za maskiranje priporoča

Parfumerija „Strmo“
Ljubljana, Pod Tranče št. 1.

Prodajalka
pridna in poštena, izveščana v delikatni stroji, z večino prakso, se išče za Ljubljano. Ponudbe pod „Poštena 3146“ na upravo Slov. Naroda. 3146

Gospodična
država uradnica, zmožna slovensčine in nemščine, deloma srbohrvaščine, strojepisja in stenografije, išče privatne službe. Gre, da se zadostno vpeleje v službovanje, nekaj časa za popoldanske ure brezplačno. Ponudbe prosil pod „Praksa/3150“ na uprav. Slov. Naroda.

Naprodaj motorno kolo
nova pnevmatika, 2 1/2 HP. Cena 2500 D. nov planini stroj „Adler“, predvojno blago. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3158

Stenografinja.
Perfektno nemško stenografino, zmožna slovensčine ali hrvaščine, večjo hitremu strolepiju, sprejme minako podjetje. Ponudbe z zahtevki plače in oisom dosejanega službovanja pod „Perfektna 3162“ na upravo Sl. Nar. 3162

Miren samec
išče mesečno, mebljavno ali nemeblovano sobo, v mestu ali predmestju. Ponudbe pod „Soba 3080“ na upravo Slov. Naroda. 3080

Sprejme se
izkušena prodajalka v papirni stroji. Ponudbe pod „Veritas 3096“ na upravo Slov. Naroda. 3096

iščemo zanesljivega, resnega ponočnega čuvaja za skrajšnji nastop. Samo reflektanti s prvostavnimi spričevali in referencami naj se nudiijo z navedbo zahtevane plače. Zeložarni Muta na Muti ob Dravi. 3072

Prodaja se
kompletan, dobro ohranjen fotograf. aparat 9 x 12, dopp. anastigmat. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3139

Uradnica
išče za takoj sobo s hrano. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3098

Prodaja se hiša v študentovski ulici 9.

Gospodinjo
vazeno vsega gospodinjstva išče na deželi živeč gospod s tremi holo obiskujočimi otroci. — Naslov v uprav. Slov. Naroda in tudi ponudbe naj se tja pošljejo pod „Gospodinja/3132“

Sloven. stenografijo,
korespondenco ali debato, event. tudi francoščino, bi podučeval v zgodnjih večernih urah na domu. Ponudbe pod „Stenograf/3122“ na upravo tega lista.

Trgovski setrudnik
19 let star, želi premeniti mesto v manufakturno ali event. mešano trgovino. Nastop lahko takoj. Ponudbe pod „V. T. 3148“ na upravo Sl. Naroda. 3148

Pozor! Dežnike
popravlja najceneje in najhitreje Anton Pavlin, Stranska pot 17, Ljubljana. 3085

Stavbni prostor
na kakšnem dvorišču se išče proti posebni pogodbi. Ponudbe pod „Delavnica/3121“ na upravo lista.

Prestovoljna javna dražba
nolištvu, obleke itd. se bo vršila na dan 8. maja t. l. ob 9. uri dopoldan pri g. F. Dobrošek, Pot v Rožno dolino št. 28, vila Pirc. 3140

Slike z naše rivijere.
Spisal Ivan Podržaj.
Cena 3 dinarje.
Dobiva se v „Narodni knjigarni“ in drugod.

Prodaja se ceno popolnoma nova

●● krožilnica ●●
za klopjarje ali ključavničarje v Ljubljani, Jeranova ulica 5.

Klavir
dobro ohranjen se prodaja za 4000 Din. Na ogled od 6 — 1/2 8 ure. Slomškova ul. 4/II. levo. 3069

Trgovec na deželi
v prijetnem in prometnem kraju, 40 km od Ljubljane, blizu železnične postaje, želi oddati svojo izvrstno idočo trgovino z mešanim blagom ter stanovanjem, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, v njem proti prepusitvi enakega družinskega stanovanja v Ljubljani. Ponudbe pod „Resno in nitro 3123“ na upravo Slov. Naroda. 3123

Lepo veliko skladišče
se takoj odda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3100

Izveščan pianist
za salonski orkester setakoj sprejme. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3092

Solden gospod
se vzame k boljši rodbini na stanovanje in hrano kot sostanovalec. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3112

Več vil
na Bledu je naprodaj. Natančneje v notarski pisarni v Radovljici. 3066

Korespondentinja
vešča strojepisja in pisarniških del, išče mesto. Uporabna tudi pri knjigovodstvu. Nastop takoj. Ponudbe pod „Vporabna 3126“ na upravo Sl. Nar. 3126

Veletrg. z vinom Andrija Golubič, Zagreb

na veliko! Klet: Berislavičeva ul. 2. Telefon 10-76 na malo!
Poslovnica: jurišičeva ulica šte. 10. Telefon šte. 20-16
prodaja na vagone in na malo hrvatska bela nova in stara, dalmatinska črna, ljutomerčan leta 1917 in 1921, ter iz lastnega vinograda. Odpremlja naravnost od nabavnega mesta po zelo povoljnih cenah. Nadalje se priporoča izvrstna domača tri leta stara slivovica, doma dvakrat kuhana. 3059

Prodajati

1. Vedomerec (Vollmannsügel). 2. Theodolit. 3. Nivelirinstr. 4. Bisalno in pisalne milze, pisarn. omare. 5. Remington p. st. 6. Centrifugalne črpalke. 7. Hochdruckturbinpumpen. 8. Žaga za rezanje hlodov (Kopfsäge). 9. Turbina 5/8 HP. 10. Poljska kovačnica. 11. Zelenka ožna. 12. Pilotirka. 13. Dvigalo (Flaschenzug). 14. Plateauvozovi za ozkot. žel. 15. Nakovalje (Ambos). 16. Sod „Watproof“ 17. Več lesenih vrat. 18. Opaka zidna. 19. Apno vgašeno etc. VSE TAKOJ V LJUBLJANI! Vprašanja pod „KALANDERO“ na An. zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ul. 5.

Na veliko!

Trgovska hiša Braća Klein,
Jelačičev trg 3, Zagreb, telefon inter. 16-74,
prodaja cenó
angleški sukanec
D. M. C. mavec.
Gumaste žoge. Gumaste žoge.

Vabilo
na
izredni občni zbor
Slovenske eskomptne banke v Ljubljani,
ki se bo vršil dne 20. maja 1922 ob 11. predpoldne v bančnih prostorih.
DNEVNI RED:

1.) Odobritev vseh sklepov, storjenih na zboru delničarjev dne 23. marca 1922.
2.) Sklepanje o razdružbi in sočasno sklepanje o združitvi Slovenske eskomptne banke v Ljubljani s Trgovsko banko v Ljubljani ter odobritev tozadevne pogodbe.
3.) Absolutorij upravnemu svetu in nadzorstvu.
4.) Slučajnosti.
Opomba: 1.) V smislu § 13 bančnih pravil se smejo udeležiti občnega zbora oni delničarji, ki so položili osem dni pred zborovanjem vsaj deset delnic: pri blagajni našega zavoda v Ljubljani in njega podružnicah v Novem mestu, Rakeku in Slovenjgradcu, pri Trgovski banki v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru, pri Hrvatski eskomptni banki ali pri Srpski banki v Zagrebu.
2.) Pri razpravi o razdružbi zavoda morajo v smislu § 22 bančnih pravil navzoči delničarji zastopati vsaj polovico vplačane glavnice in se morata dve tretjini oddanih glasov izreči za razdružbo in fuzijo.
V Ljubljani, dne 3. maja 1922.
Upraval svet.

Za inseratni del odgovoren Valentin Koptar.